

Knihovna Ostrovského

Na Skalce 29, Praha 5

Mgr. Jakub Rychtar

jakub.rychtar@mlp.cz

Tel.: 770 130 248

www.mlp.cz/skoly

Čas: 45–50 minut

Lekce jsou upraveny podle věku dětí

Při realizaci akcí navazujeme na RVP pro ZŠ a SŠ. Jde zejména o **vzdělávací oblasti** Člověk a jeho svět (Dítě a svět), Jazyk a jazyková komunikace (Jazyk a řeč), Umění a kultura. Rozvíjíme **klíčové kompetence** k učení, k řešení problémů, komunikativní a sociální a personální. Zároveň pracujeme s **přířezovými tématy**, nejvíce s osobnostní a sociální nebo multikulturní výchovou.

Do tematických besed zařazujeme **aktivizující prvky**, klademe důraz na **komunikační schopnosti** a **rozvoj sociálních dovedností při skupinové práci**. V lekcích používáme metody **kritického myšlení** a podle možností **prvky projektového vyučování**.

Nabídka pro 2. st. ZŠ a SŠ

Programy naučné

Řecká mytologie – seznámení s nejznámějšími mýty starověkého Řecka, tehdejší pojetím náboženství a pohledu na svět.

Biblické příběhy 1/2 – dvoudílný cyklus rozdělený na příběhy ze Starého a Nového zákona. Vliv Bible na literaturu, kulturu, umění a hudbu; význam díla pro Židy, křesťany a muslimy.

Příběhy z Koránu – beseda, jež dětem přiblíží Korán jako literární dílo. Převyprávění stěžejních koránských příběhů, na které navazuje přiblížení muslimské kultury (náboženství, literatura, umění, hudba; aktuální otázky týkající se muslimské společnosti – postavení ženy, fundamentalismus apod.). Náročnost besedy je přizpůsobena věku dětí.

Náboženství a kultura východní Asie – účelem besedy je představit žákům největší náboženské systémy dané oblasti (taoismus, konfucianismus, hinduismus, buddhismus) a jejich vliv na místní kulturu a zvyky. Beseda na 2 vyučovací hodiny (90 minut).

O Africe – povídání o kolébce lidstva, zmínka o vybraných kmenech, jejich tradici, náboženství a každodenním životě; výběr literatury o Africe (příběhy, pohádky, mýty).

Indiánské mýty – tradice a náboženství původních obyvatel Severní a Jižní Ameriky, jejich světonázor a způsob života (důraz na soulad s přírodou).

Mezikulturní dialog – seznámení s největšími kulturami světa a jejich vzájemnými rozdílnostmi, týkajícími se tradic, náboženství, zvyků apod. Apeluje na pochopení a toleranci k příslušníkům jiných kultur, proto je v průběhu besedy věnována stěžejní pozornost etnickým menšinám v ČR.

Vesmír – beseda o vzniku a vývoji vesmíru, sluneční soustavy a planety Země. Téma lze pojmout dvojím způsobem – lze se věnovat čistě vědeckým teoriím, vycházejícím z astronomických výzkumů, či z mytologických představ národů celého světa.

Role člověka ve vesmíru – beseda na zamyšlení nad naším údělem; jak jej vidí děti a jak jej viděly či vidí jiné kultury; proměny kosmologických představ a jejich dopad sebereflexi člověka; jak bychom ustáli setkání s jinou civilizací?

Ochrana přírody – důležitost ochrany přírody, dopad lidské činnosti na životní prostředí, nové trendy a praktické rady dětem, jak se chovat k přírodě šetrněji.

Bezpečnost na internetu – aktuální téma, o kterém by děti měly mít povědomí; zásady ochrany soukromí, využívání sociálních sítí, online her, sdílení fotografií apod.

Historické přednášky

čas pořadu je asi 50 minut. Budeme se věnovat především významným událostem v českých dějinách, a to počínaje rokem 1918 – tedy vznikem Československa – a konče vstupem České republiky do Severoatlantické aliance a Evropské unie. Je na pedagozích, které pásmo si zvolí, není nutné pojímat cyklus přednášek chronologicky.

Součástí každé přednášky budou kromě představení nejvhodnějších publikací či periodik spojených s konkrétním tématem též dobové zvukové záznamy (významné projevy, citáty a komentáře). Po přednášce bude následovat beseda, v níž budou vítány dotazy a připomínky žáků a studentů. Je možné vybírat např. z těchto témat

Témata přednášek:

- Konec Habsburské monarchie a vznik Československa
- První republika jako mnohonárodnostní stát
- Druhá republika jakožto popření Masarykovy a Benešovy republiky?
- Okupace českých zemí a místo českých zemí v Hitlerově „Nové Evropě“
- Český odboj za 2. světové války (domácí – zahraniční, občanský – komunistický)
- Kolaborace a kolaboranti v Protektorátu Čechy a Morava
- Osvobození Československa (Třetí republika jako svobodný a demokratický stát?)
- Konec staletého česko-německého soužití (divoký/organizovaný odsun německého obyvatelstva z Československa 2. světové válce)
- „Vítězný únor“
- Osudy české šlechty po roce 1945/1948 na příkladu orlicko-čimických Schwarzenbergů
- Politické procesy v 50. letech a příběh Dagmar Šimkové
- Zlatá šedesátá? Pražské jaro – doufání a zklamání
- Okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy – a živé pochodně Jan Palach, Jan Zajíc a Ryszard Siwiec
- „Normalizace“ a čistky po roce 1969
- Režim, „šedá zóna“ a disent v Československu v 70. a 80. letech
- Poslední léta komunistického režimu v Československu a Sametová revoluce
- Nová československá demokracie – inspirace První republikou?
- Rozdělení Československa – podruhé sametově?
- Visegrád jako svébytný koncept střední Evropy
- Vstup České republiky do Severoatlantické aliance a Evropské unie

Programy literární

Komiks – stručné seznámení s dějinami komiksu, charakteristika komiksu, ukázky současné české i zahraniční tvorby, komiks ve filmu, rady, jak vytvořit vlastní komiks.

Fantasy literatura – stručné nastínění dějin žánru, jedinečné kouzlo fantasy a představení nejvýznamnějších autorů a knih; fantasy ve filmu a hrách.

Svět J.R.R. Tolkiena – povídání o tvůrci legendární Středozemě, její mytologie od stvoření písní po zničení Prstenu; představení jeho knih, nástin děje, četba ukázek; důraz na silný příběh, poetiku, věčné hodnoty, které ve svém díle zachytil.

Science fiction – seznámení s nejznámějšími díly sci-fi, která měla vliv na formování žánru samotného. Nové trendy, odraz sci-fi literatury v kultuře, filmu apod., vzájemný vliv sci-fi a vědy.

Jiné světy – téma jiných světů v knihách, od starověku do dnešních dnů; role fantazie autora/čtenáře.

Tim Burton – beseda korespondující s podzimní akcí *Ukradený podzim Tima Burtona*; povídání o životě svérázného amerického režiséra, scénáristy, básníka a spisovatele; ukázky z knih i filmů, specifika jeho tvorby.

Jules Verne – francouzský spisovatel je považován za jednoho ze zakladatelů žánru vědeckofantastické literatury.

Otakar Batlička – život a dílo českého dobrodruha.

Karel Čapek – zajímavosti ze života jednoho z našich nejvýraznějších spisovatelů, hlavní témata a zaměření jeho děl, vše zasazené do dobového kontextu. Četba ukázek, nástin děje vybraných knih.

Spisovatelé v Lidovkách – okruh prvorepublikových autorů píšících pro Lidové noviny.

Levicoví básníci a prozaici za První republiky – Vančura, Seifert, Nezval, Halas, Olbracht, Fučík, Biebl, Wolker, Voskovec, Werich a další.

Katoličtí autoři – osudy katolicky orientovaných spisovatelů za První republiky, Protektorátu a po 2. světové válce (Deml, Durych, Čep, Zahradníček, Křelina a další).

Česká literatura v době temna – vývoj českého písemnictví v 50. letech 20. století.

Zlatá šedesátá – česká literatura na konci 50. a v 60. letech. Režimní i svobodně píšící autoři.

Literární ghetto za normalizace – oficiálně zakázaní, avšak aktivně píšící autoři, samizdatové edice, boj s cenzurou, manifesty.

Současná česká literatura aneb Co frčí – autoři především střední a mladé generace (Hakl, Urban, Šabach a další)

Co číst? – beseda zaměřená na výběr současných předních autorů knih pro starší děti a mládež.

Literární seminář – několik praktických rad, jak správně napsat slohovou práci či jak si vést čtenářský deník.

Témata besed je samozřejmě po domluvě možné přizpůsobit plánu výuky.
Těšíme se na vás!